

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 7.9.2011
COM(2011) 540 окончателен

2011/0238 (COD)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
за създаване на механизъм за обмен на информация във връзка с
международните споразумения между държавите-членки и трети държави в
областта на енергетиката

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Европейският съвет от 4 февруари 2011 г. заключи, че е необходима по-добра координация на дейностите на Съюза и на държавите-членки с цел да се гарантира последователност и съгласуваност във външните отношения на ЕС в областта на енергетиката с основните държави производителки, транзитни държави и държави потребителки. Поради това Съветът прикачи държавите-членки от 1 януари 2012 г. да информират Комисията за всички техни нови и съществуващи двустранни споразумения с трети държави в областта на енергетиката¹.

С настоящото предложение заключенията на Европейския съвет се преобразуват в механизъм с подробни процедури за обмена на информация между държавите-членки и Комисията във връзка с междуправителствени споразумения, т. е. правно обвързвачи споразумения между държавите-членки и трети държави с възможно отражение върху функционирането на вътрешния енергиен пазар или върху сигурността на енергийните доставки в Съюза.

Предложението придружава съобщението на Комисията относно сигурността на енергийните доставки и международното сътрудничество — „Енергийната политика на ЕС: Ангажиране с партньори извън нашите граници.“²

1. ЦЕЛ НА ПОЛИТИКАТА

Делът на вносната енергия в Съюза постоянно се увеличава³. Държавите-членки и енергийните предприятия непрекъснато търсят нови енергийни източници извън ЕС. Преговорите с големи доставчици на електроенергия в трети държави обикновено изискват политическа подкрепа под формата на сключване на междуправителствени споразумения между държавите-членки и трети държави. Тези междуправителствени споразумения обикновено се договарят двустранно и често служат за основа на по-подробни търговски договори.

След либерализирането на пазарите на електроенергия и газ в Европейския съюз, и по-специално с изпълнението на третия енергиен пакет⁴, държавите-членки въведоха значителни промени в своето законодателство в областта на енергетиката. Спазването на тези законодателни промени невинаги е в съответствие с търговския интерес на доставчиците на енергия от трети държави. Изправени пред евентуален дефицит в снабдяването, държавите-членки са подложени на все по-силен натиск да приемат в своите междуправителствени споразумения с трети държави регулаторни концесии, които са несъвместими със законодателството на Съюза в областта на енергетиката. Тези регулаторни концесии представляват заплаха за правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар на Съюза.

¹ Това заключение беше потвърдено от Съвета по енергетика на 28 февруари 2011 г.: „Подобрен и навременен обмен на информация между Комисията и държавите-членки, включително информация на държавите-членки до Комисията относно техните нови и съществуващи двустранни споразумения с трети държави в областта на енергетиката“.

² COM(2011) 539

³ Според сценарии за 2030 г. общият обем на вноса на електроенергия от трети държави може да достигне 57 %.

⁴ OB L 211, 14.8.2009 г.

Например когато дадено междуправителствено споразумение е сключено в подкрепа на конкретен проект за газопровод, в него не следва да се включват клаузи, с които се запазва правото на конкретен доставчик да се договаря за пълния капацитет или за част от капацитета на газопровода, освен ако подобна клауза е разрешена съгласно правото на Съюза след благоприятно решение, взето от съответните органи на национално равнище и на равнището на Съюза, което се отнася до освобождаване от изискванията на законодателството на Съюза в областта на енергетиката за предоставяне на достъп на трети страни и се подчинява на условията, определени в това законодателство. В противен случай споразумението ще бъде в противоречие с правото на Съюза и в резултат на това няма да предостави правна сигурност на инвеститорите. Освен това проектът за газопровода няма да бъде допустим за евентуално финансиране от ЕС. Тъй като държавите-членки не могат просто да изменят едностренно междуправителствени споразумения, сключени с трети държави, в случай че се установи, че някои разпоредби в тях нарушават правилата на вътрешния пазар, междуправителствените споразумения, които съдържат незаконосъобразни разпоредби, поставят държавите-членки в положение на конфликтни правни задължения и представляват заплаха за правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар на Съюза. Поради това такива споразумения няма да се подписват от държавите-членки.

Освен това, както стана ясно по време на спора за газа между Руската федерация и Украйна през януари 2009 г., когато вътрешният пазар не функционира правилно, ЕС е по-уязвим към рисковете, свързани със сигурността на доставките. Поради това е важно държавите-членки и Комисията да са наясно с количествата и източниците на внесената енергия.

За преодоляването на тези проблеми е важно да се подобри обменът на информация между държавите-членки и между държавите-членки и Комисията във връзка със съществуващи, временно прилагани и бъдещи междуправителствени споразумения. Това ще улесни координацията на равнището на Съюза и ефективното изпълнение на енергийната политика на Съюза. В допълнение това ще засили позицията на отделните държави-членки в преговорите с трети държави за гарантиране на сигурността на доставките, правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар на Съюза и за създаване на правна сигурност за инвестиционните решения и за осигуряване на възможност за евентуално финансиране на проекта от ЕС. По-голямата прозрачност по отношение на междуправителствените споразумения в крайна сметка също така ще повиши последователността и съгласуваността, в дух на солидарност, на външните отношения на Съюза в областта на енергетиката и би позволила на държавите-членки да се възползват по-добре от политическата и икономическата тежест на Съюза и от опита на Комисията по отношение на правото на Съюза. Поради тази причина се предвижда държавите-членки да могат да поискат съдействие от Комисията по време на преговорите. Следователно новият инструмент ще позволи на Комисията да подпомогне ефективно държавите-членки.

2. ВАРИАНТИ НА ПОЛИТИКА И КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНите СТРАНИ

Предвид ограничните икономически и социални въздействия на настоящото предложение не беше счетено за необходимо да се изготви официална оценка на въздействието. Като се имат предвид заявените цели на политиката, Комисията все пак направи оценка на няколко възможности за постигане на правилното транспониране на

заключенията на Европейския съвет. Между 21 декември 2010 г. и 7 март 2011 г. беше проведено обществено допитване относно външното измерение на енергийната политика на ЕС. В хода на допитването бяха повдигнати въпроси относно необходимостта от координация между държавите-членки и Комисията във връзка с междуправителствени споразумения за гарантиране на сигурността на доставките и правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар на Съюза. Общо бяха получени над 90 отговора. В получените отговори беше подчертана важната роля на Съюза за насърчаването на надеждна правна и институционална рамка за постигане на взаимноизгодни отношения с неговите основни доставчици на енергия и с транзитните държави. На 6 април 2011 г. в Брюксел също така беше проведена среща с енергийни експерти.

Статуквото

По настоящем Комисията не разполага с информация за повечето междуправителствени споразумения между държавите-членки и трети държави, тъй като няма задължение Комисията да бъде уведомявана подробно за тези споразумения⁵. Комисията преценява доста приблизително, че между държавите-членки и трети държави може да съществуват около 30 междуправителствени споразумения за нефт и около 60 за природен газ⁶. Тези споразумения може да се отнасят до обемите нефт или газ, внесени в Съюза от трети държави, или до условията за доставката на тези обеми посредством фиксирана инфраструктура. По отношение на междуправителствени споразумения за електроенергия между държавите-членки и трети държави общият брой се изчислява като по-малък. В тези споразумения се включва т. нар. споразумение BRELL RING между Беларус, Русия, Естония, Литва и Латвия за експлоатиране и използване на мрежите в балтийските държави. Подобни споразумения е възможно да съществуват също така в държави от Балканите, където мрежите на трети държави са синхронно свързани с държавите-членки на Съюза. Невъзможно е да се посочи с приблизителна точност колко редовно се изменят тези междуправителствени споразумения или колко нови такива се сключват. Държавите-членки също така не разполагат с механизъм за проследяване на промените в тази област в 27-те държави-членки. Въпреки че вече бяха приети някои изисквания за прозрачност⁷, те се отнасят само за газовия сектор (за съществуващи междуправителствени споразумения и при сключване на нови споразумения) и до обмена на информация между Комисията и държавите-членки (без обмен между самите държави-членки) и поради тези причини тези изисквания вече не са достатъчни за транспорниране на заключенията на Европейския съвет. Следователно

⁵ Единственото задължение, което съществува за момента, е предвидено в член 13, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Директива 2004/67/ЕО на Съвета (Регламент за сигурността на доставките на газ), ОВ 295, 12.11.2010 г., стр. 1—22. Тази разпоредба налага на държавите-членки задължението да отправят уведомление до Комисията за междуправителствени споразумения в областта на газа. Само за съществуващите междуправителствени споразумения се изисква уведомление преди 3 декември 2011 г.

⁶ Като се имат предвид малкото познати междуправителствени споразумения между държавите-членки и трети държави, например що се отнася до газопровода „Южен поток“, тази много консервативна оценка е изготвена въз основа на допускането, че няколко държави-членки имат такива междуправителствени споразумения с основни доставчици на нефт и газ, по-специално когато нефтът или газът се доставят чрез тръбопроводи.

⁷ Вж. член 13, параграф 6 от Регламента за сигурността на доставките на газ.

статуквото е незадоволително и Комисията счита за необходимо да предложи създаването на нов, по-подробен и всеобхватен механизъм за обмен на информация.

Правен инструмент или доброволни мерки

Единствено ясните задължения по отношение на обмена на информация за междуправителствени споразумения между държавите-членки и между държавите-членки и Комисията са в състояние да осигурят необходимата прозрачност, която се изисква за координацията на равнището на Съюза. Въпреки че предложението механизъм също включва елементи с незадължителна правна сила като съвместното разработване на стандартни клаузи, досега доброволните мерки сами по себе си се оказаха недостатъчни, за да се гарантира необходимият вид обмен на информация с цел да се гарантира, че сключените между държавите-членки и трети държави споразумения са законосъобразни и не представляват заплаха за правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар на Съюза. Поради това единственият вариант, с който ще се гарантира, че заявените цели на политиката са постигнати, е правен инструмент за задължителен обмен на информация, като най-подходящо е той да бъде под формата на решение⁸.

Обхват

С цел точното транспорниране на заключенията на Съвета се предлага решението да обхваща всички съществуващи, временно прилагани и нови междуправителствени споразумения с възможно отражение върху функционирането на вътрешния енергиен пазар или върху сигурността на енергийните доставки в Съюза, тъй като тези два въпроса са неразрывно свързани. Особено важно е решението да включва всички междуправителствени споразумения, които имат отражение върху доставките на газ, нефт или електроенергия чрез фиксирана инфраструктура (като тръбопроводи и мрежи) или върху общото количество внесена енергия в ЕС.

Подходящи срокове за обмен на информация

Ранното предоставяне на информация на другите държави-членки и на Комисията за бъдещи междуправителствени споразумения се оказва решаващо. Необходимо е също да се познава в пълна степен съдържанието на междуправителствените споразумения, които вече са в сила. Поради това се счита за уместно държавите-членки най-напред да уведомят Комисията за намерението си да започнат преговори и за ратифицираната версия на междуправителственото споразумение. Комисията следва да има главната роля за своевременното разпространение на тази информация до другите държави-членки, като взема под вниманиеисканията от държавите-членки за поверително третиране.

Без обмен на информация още в хода на преговорите обаче ще бъде трудно да се повлияе върху бъдещи междуправителствени споразумения по посока към съответствие със законодателството на Съюза в областта на енергетиката и с политиката на Съюза за гарантиране на сигурността на доставките. Важното е, че би била пропусната възможността да се предостави необходимата правна сигурност по

⁸ Въпреки че изглежда са възможни както регламент, така и решение, решението се счита за по-подходящо, тъй като правният инструмент няма да има пряко въздействие върху отделните лица, а е адресиран изключително до държавите-членки.

отношение на статута и валидността на междуправителствените споразумения за големи енергийни проекти и по отношение на последващо финансиране. Това би се отразило неблагоприятно на инвестициите в Съюза и следователно на сигурността на енергийните доставки в Съюза.

Със съществуващия механизъм за последващ контрол под формата на процедури за нарушение този проблем не се разрешава по най-ефикасния начин⁹. Това е така, тъй като веднъж щом междуправителствените споразумения бъдат подписани и още повече, ако бъдат ратифицирани, държавите-членки не могат да ги изменят еднострочно в случай че някои техни разпоредби нарушават правилата на вътрешния пазар, а ще им се наложи да предоговарят междуправителствените споразумения с въпросните трети държави. Поради това преди подписането на междуправителственото споразумение от съществено значение са постоянните контакти и обменът на информация по време на преговорите и възможността за проверка на съвместимостта по искане на съответната държава-членка или на Комисията. Освен това се предлага държавите-членки да могат да поискат съдействието на службите на Комисията по време на преговорите. Опитът, придобит посредством тези механизми за обмен, следва да даде възможност за съвместното разработване на доброволни стандартни клаузи, които държавите-членки могат да използват в бъдещи междуправителствени споразумения. Използването на тези стандартни клаузи би спомогнало за предотвратяване на противоречия на междуправителствените споразумения и правото на Съюза.

Задължителен предварителен контрол или по-гъвкава проверка на съвместимостта

Не се предлага създаването на изчерпателен задължителен механизъм за предварителен контрол, който да се прилага по отношение на всички съответни междуправителствени споразумения, тъй като подобен механизъм би довел до твърде голяма тежест за държавите-членки и би забавил сключването на всички бъдещи междуправителствени споразумения най-малко с няколко месеца.

Вместо това се счита за достатъчно да се осигури по-гъвкав механизъм за контрол на съвместимостта, при който Комисията оценява, по свое собствено искане или по искане на държавата-членка, която договаря междуправителственото споразумение, съвместимостта на договореното споразумение с правото на Съюза преди споразумението да бъде подписано. В случай че проверката на съвместимостта е направена по искане на съответната държава-членка или на Комисията, за да не се забавя необосновано договарянето, при отсъствието на изрично становище от страна на Комисията в рамките на четири месеца се счита, че Комисията не е повдигнала възражения.

Предложеният вариант ще повиши значително способността на Съюза да поддържа правилното функциониране на своя вътрешен енергиен пазар и да гарантира сигурността на енергийните доставки, както и осъществяването на големи енергийни проекти чрез координирано и поради това ефективно използване на влиянието на

⁹

Следва да се подчертвае, че уведомлението за съществуващи междуправителствени споразумения не би попречило на Комисията при необходимост да започне процедури за нарушение, т. е. ако в дадения случай може да бъде показано по какъв начин определено споразумение нарушува правилата на вътрешния пазар.

Съюза при договарянето. В тази връзка положителното въздействие на предложението наделява над доста ограничната допълнителна тежест по отношение на задълженията за прозрачност, с които са натоварени държавите-членки при договаряне на междуправителствени споразумения с трети държави.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Целта на настоящото предложение е да се преобразуват заключенията на Европейския съвет от 4 февруари 2011 г. в механизъм с подробни процедури за обмена на информация между държавите-членки и Комисията във връзка с междуправителствени споразумения, за да се улесни координацията на равнището на Съюза за гарантиране на сигурността на доставките, правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар на Съюза и за създаване на правна сигурност за инвестиционните решения.

За държавите-членки е трудно да гарантират постигането на тези цели на политиката на индивидуално ниво. Понастоящем държавите-членки не разполагат с достатъчно информация, за да могат да преценят общото отражение на своите междуправителствени споразумения върху състоянието на сигурността на доставките в ЕС. Собствените оценки на държавите-членки относно правилното прилагане на правилата на Съюза в областта на енергетиката във връзка с тези междуправителствени споразумения също така не предоставят достатъчна правна сигурност за инвеститорите. От друга страна, координацията в рамките на Съюза ще бъде от полза за всички заявени цели. Тъй като предложението обмен на информация ще укрепи позицията на държавите-членки при воденето на преговори с трети държави, той ще гарантира правилното прилагане на правилата и политиките на Съюза. Това ще позволи вместо националната гледна точка да бъде възприета гледната точка на състоянието на колективната сигурност на доставките в ЕС. Използването на съвместно разработени стандартни клаузи и предложената проверка на съвместимостта ще осигурят на инвеститорите увеличена правна сигурност по отношение на съвместимостта на междуправителственото споразумение със законодателството на ЕС. По този начин предложението е обосновано от съображения за субсидиарност. В предложението също така се зачита принципът на пропорционалност, тъй като разгледаните доброволни алтернативи не гарантират, че има достатъчен обмен на информация, който да гарантира, че целите на политиката са постигнати.

Като междуправителствени споразумения се определят всички правно обвързвачи споразумения между държавите-членки и трети държави с възможно отражение върху функционирането на вътрешния енергиен пазар или върху сигурността на енергийните доставки в ЕС.

За да се избегне дублиране, от предложението се изключват междуправителствени споразумения, за които в други актове от законодателството на Съюза вече е предвидено специално уведомление до Комисията, с изключение на междуправителствените споразумения, които трябва да се предоставят на Комисията съгласно Регламента за сигурността на доставките на газ¹⁰. Също така се предлага

¹⁰ Дублирания се избягват също и в случая на Регламента за сигурността на доставките на газ, тъй като уведомление в съответствие с по-подробните правила, предвидени в настоящото предложение, ще отговори на изискванията, определени в Регламента за сигурността на доставките на газ.

новият механизъм да не засяга споразумения между търговските оператори, освен ако и само доколкото междуправителственото споразумение изрично се позавава на тези търговски споразумения.

Държавите-членки изпращат всички съществуващи и временно прилагани междуправителствени споразумения между тях и трети държави на Комисията най-късно до три месеца след влизането в сила на предложеното решение. Комисията също така бива информирана на възможно най-ранен етап за намерението им да започнат преговори за бъдещи междуправителствени споразумения или да изменят съществуващи междуправителствени споразумения. На Комисията редовно се предоставя информация за преговорите. При поискване Комисията участва в преговорите като наблюдател. В този контекст държавите-членки също имат правото да поискат съдействие от Комисията по време на преговорите си с трети държави.

След като междуправителственото споразумение бъде ратифицирано, ратифицираният текст се изпраща на Комисията. Междуправителствените споразумения се предоставят в тяхната цялост с приложенията към тях, с други текстове, на които се позавават и с всички изменения в тях. Посредством база данни Комисията предоставя на разположение на държавите-членки цялата получена информация. При предоставянето на информация на Комисията държавата-членка може да посочи дали някоя част от информацията в предоставените споразумения трябва да се счита за поверителна.

Комисията подпомага координацията между държавите-членки с цел да направи преглед на развитието във връзка с междуправителствените споразумения, да посочи общи проблеми и решения и да разработи стандартни клаузи, които държавите-членки да могат да използват в бъдещи междуправителствени споразумения.

Освен това, Комисията по своя собствена инициатива най-късно до четири седмици след като бъде информирана, че преговорите са приключили, или по искане на държавата-членка, която е договорила междуправителственото споразумение, има право да направи оценка на съвместимостта на договореното споразумение с правото на Съюза, за да се гарантира, че споразумението е законосъобразно. В този случай държавите-членки следва да предоставят на Комисията пълния текст на договореното междуправителствено споразумение преди това споразумение да бъде подписано. Комисията разполага с четыримесечен период за оценка. Ако бъде поискана такава проверка на съвместимостта, при липсата на становище от страна на Комисията в рамките на този период на проверка се счита, че Комисията не е повдигнала възражения.

Четири години след влизането в сила на предложеното решение Комисията изготвя доклад за неговото прилагане.

Предложеното решение влиза в сила 20 дни след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТАS OF THE PROPOSAL

Предложението няма отражение върху бюджета на Съюза. Ограниченната допълнителна административна тежест за Европейската комисия не води до допълнителни разходи.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване на механизъм за обмен на информация във връзка с
междуправителствени споразумения между държавите-членки и трети държави в
областта на енергетиката**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Европейският съвет поисква от държавите-членки от 1 януари 2012 г. да уведомяват Комисията за всички свои нови и съществуващи двустранни споразумения с трети държави в областта на енергетиката. Комисията следва да предостави тази информация на разположение на всички други държави-членки в подходяща форма, като има предвид необходимостта от защита на чувствителната от търговска гледна точка информация.
- (2) Правото на Съюза изиска от държавите-членки да предприемат всички подходящи мерки, за да гарантират изпълнението на задълженията, произтичащи от Договорите или от актовете на институциите на Съюза. Поради това държавите-членки следва да избягват или да премахват всяка несъответствие между правото на Съюза и международните споразумения, склучени между държавите-членки и трети държави.
- (3) Правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар изиска енергията, внесена в Съюза от трети държави, да се урежда изцяло от правилата за създаване на вътрешен енергиен пазар. Вътрешен енергиен пазар, който не функционира правилно, поставя ЕС в уязвимо положение по отношение на

¹¹

ОВ С, стр. . .

¹²

ОВ С, стр. . .

сигурността на енергийните доставки. Високата степен на прозрачност по отношение на споразуменията между държавите-членки и трети държави в областта на енергетиката ще позволи на Съюза да предприеме координирани действия, в дух на солидарност, за да се гарантира, че тези споразумения са в съответствие със законодателството на Съюза и за да се осигурят по ефективен начин доставките на електроенергия.

- (4) Новият механизъм за обмен на информация следва да обхваща само междуправителствени споразумения с възможно отражение върху вътрешния енергиен пазар или върху сигурността на енергийните доставки, тъй като тези два въпроса са неразрывно свързани. Този механизъм следва да включва по-специално всички междуправителствени споразумения, които имат отражение върху доставките на газ, нефт или електроенергия чрез фиксирана инфраструктура или които имат отражение върху количеството на енергията, внесена в Съюза от трети държави.
- (5) Междуправителствените споразумения, за които Комисията трябва да бъде уведомена в тяхната цялост въз основа на други актове на Съюза като [Регламент (ЕС) № .../... на Европейския парламент и на Съвета от ... за установяване на преходни разпоредби за двустранните инвестиционни споразумения между държавите-членки и трети държави¹³], следва да бъдат изключени от създадения с настоящото решение механизъм за обмен на информация.
- (6) Освобождаването от посоченото задължение за уведомление не следва да се прилага по отношение на междуправителствени споразумения, които трябва да бъдат предоставени на Комисията в съответствие с член 13, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно мерките за гарантиране сигурността на доставките на газ и за отмяна на Директива 2004/67/EO на Съвета¹⁴. За тези междуправителствени споразумения с трети държави, които имат отражение върху развитието и използването на газовата инфраструктура и доставките на газ, отсега нататък следва да отправя уведомление съгласно правилата, определени в настоящото решение. За да се избегне дублиране, следва да се счита, че уведомление, подадено в съответствие с настоящото решение, отговаря на задължението за уведомление, предвидено в Регламент (ЕС) № 994/2010.
- (7) Настоящото решение не следва да засяга споразумения между търговски субекти, освен ако и само доколкото междуправителствените споразумения изрично се позовават на тези търговски споразумения. Търговските оператори, които договарят търговски споразумения с оператори от трети държави, все пак биха могли да искат насоки от Комисията с цел да се избегнат потенциални противоречия с правото на Съюза.

¹³

[COM 2010 (344) окончателен, все още не е приет]

¹⁴

OB L 295, 12.11.2010 г., стр. 1..

- (8) Държавите-членки следва да предоставят на Комисията всички съществуващи, временно прилагани по смисъла на член 25 от Виенската конвенция¹⁵ и нови междуправителствени споразумения.
- (9) Държавите-членки следва вече да уведомяват Комисията за намерението си да започнат преговори във връзка с нови междуправителствени споразумения или изменения на съществуващи междуправителствени споразумения. Комисията следва да бъде редовно информирана за водените преговори. Тя следва да има правото да участва в преговорите като наблюдател. Държавите-членки също така могат да се обърнат към Комисията за съдействие по време на преговорите си с трети държави.
- (10) Комисията следва да има правото, по своя собствена инициатива или по искане на държавата-членка, която е договорила междуправителствено споразумение, да направи оценка на съвместимостта на договореното споразумение с правото на Съюза преди споразумението да бъде подписано.
- (11) Всички окончателни, ратифицирани споразумения, попадащи в обхвата на настоящото решение, следва да бъдат изпращани на Комисията с цел да се даде възможност за пълна информираност на всички други държави-членки.
- (12) Комисията следва да предостави на всички други държави-членки достъп до цялата получена информация в електронен формат. Комисията следва да зачита отправените от държавите-членки искания за третиране на предоставената информация, по-специално търговската информация, като поверителна. Исканията за поверителност обаче не би следвало да ограничават достъпа на самата Комисия до поверителна информация, тъй като Комисията трябва да разполага с изчерпателна информация за целите на собствената си оценка. Исканията за поверителност не засягат правото на достъп до документи, предвидено в Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията¹⁶.
- (13) Постоянният обмен на информация на равнището на Съюза относно междуправителствените споразумения следва да даде възможност за разработване на най-добри практики. Въз основа на тези най-добри практики Комисията следва да препоръча стандартни клаузи, които да се използват в междуправителствени споразумения между държавите-членки и трети държави. Използването на тези необвързващи стандартни клаузи следва да изключва противоречия на междуправителствените споразумения с правото на Съюза.
- (14) По-доброто взаимно познаване на съществуващи и на нови междуправителствени споразумения следва да даде възможност за по-добра координация по енергийните въпроси между самите държави-членки и между държавите-членки и Комисията. Тази подобрена координация следва да даде възможност на държавите-членки да се възползват в пълна степен от политическата и икономическата тежест на Съюза.

¹⁵

Виенска конвенция за правото на договорите от 1969 г.

¹⁶

OB L 8, 12.1.2001 г., стр. 28.

- (15) Предвиденият в настоящото решение механизъм за обмен на информация не следва да засяга прилагането на правилата на Съюза относно нарушенията и конкуренцията.

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1
Предмет и обхват

1. С настоящото решение се създава механизъм за обмен на информация между държавите-членки и Комисията във връзка с междуправителствени споразумения.
2. В обхвата на настоящото решение не попадат междуправителствени споразумения, които в тяхната цялост вече се подчиняват на други специални процедури за уведомяване съгласно правото на Съюза, с изключение на междуправителствените споразумения, които се предоставят на Комисията в съответствие с член 13, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 994/2010.

Член 2
Определения

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

- (1) „междуправителствени споразумения“ означава всички правно обвързвани споразумения между държави-членки и трети държави с възможно отражение върху функционирането на вътрешния енергиен пазар или върху сигурността на енергийните доставки в Съюза;
- (2) „съществуващи междуправителствени споразумения“ означава междуправителствени споразумения, които са влезли в сила преди влизането в сила на настоящото решение.

Член 3
Обмен на информация между Комисията и държавите-членки

1. Държавите-членки предоставят на Комисията всички съществуващи и временно прилагани междуправителствени споразумения между тях и трети държави в тяхната цялост с приложенията към тях и други текстове, на които те изрично се позовават, и с всички изменения в тях най-късно три месеца след влизането в сила на настоящото решение. Комисията предоставя на всички други държави-членки достъп до получените документи в електронен формат. За целите на настоящото решение за подадени до Комисията се считат съществуващи или временно прилагани междуправителствени споразумения, които вече са били подадени до Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 994/2010 към датата на влизане в сила на настоящото решение и които изпълняват изискванията на настоящия параграф.
2. Когато държава-членка възнамерява да започне преговори с трета държава с цел изменение на съществуващо междуправителствено споразумение или за сключване на ново междуправителствено споразумение, държавата-членка уведомява писмено

Комисията за намерението си възможно най-рано преди предвиденото започване на преговорите. Предоставената на Комисията информация включва съответната документация и посочва кои са разпоредбите, които ще бъдат разгледани по време на преговорите, целите на преговорите и друга съответна информация. В случай на изменения в съществуващо споразумение разпоредбите, които подлежат на предоваряне, се посочват в информацията, предоставена на Комисията. Комисията предоставя на всички други държави-членки достъп до получената информация в електронен формат. Съответната държава-членка редовно информира Комисията за водените преговори. При поискване на Комисията или на съответната държава-членка Комисията може да участва в преговорите като наблюдател.

3. При ратифициране на междуправителствено споразумение или при изменение в междуправителствено споразумение съответната държава-членка предоставя споразумението или изменението на споразумението с приложенията към него и с други текстове, на които тези споразумения или изменения се позовават изрично, на Комисията, която предоставя на всички други държави-членки достъп до получените документи в електронен формат, с изключение на частите с поверителен характер, определени съгласно член 7.

Член 4
Съдействие от Комисията

Когато държава-членка информира Комисията съгласно член 3, параграф 2 за намерението си да започне преговори с цел изменение на съществуващо междуправителствено споразумение или за склучване на ново междуправителствено споразумение, държавата-членка може да потърси съдействието на Комисията при преговорите с третата държава.

Член 5
Предварителен контрол на съвместимостта

Комисията може по своя собствена инициатива най-късно до четири седмици след като е била информирана за завършването на преговорите или по искане на държавата-членка, която е договорила междуправителственото споразумение, да направи оценка на съвместимостта на договореното споразумение с правото на Съюза преди споразумението да бъде подписано. В случай че Комисията или съответната държава-членка поискат такава предварителна оценка на договореното междуправителствено споразумение спрямо правото на Съюза, договореният, но все още неподписан проект на междуправителствено споразумение се предоставя на Комисията за проверка. Съответната държава-членка се въздържа от подписване на споразумението за срок от четири месеца след предоставянето на проекта на междуправителственото споразумение. Периодът на проверка може да бъде удължен със съгласието на съответната държава-членка. Когато бъде поискан контрол на съвместимостта, при отсъствието на становище от страна на Комисията в рамките на периода на проверка се счита, че Комисията не е повдигнала възражения.

Член 6
Координация с държавите-членки

1. Комисията подпомага координацията между държавите-членки с цел:
 - а) да направи преглед на развитието във връзка с междуправителствените споразумения;
 - б) да посочи общи проблеми във връзка с междуправителствените споразумения и да обсъди подходящи мерки за преодоляване на тези проблеми;
 - в) въз основа на най-добри практики да разработи стандартни клаузи, чието използване да осигури пълна съгласуваност на бъдещи междуправителствени споразумения със законодателството на Съюза в областта на енергетиката.

Член 7
Поверителност

При предоставяне на информация на Комисията в съответствие с член 3 държавата-членка може да посочи дали някоя част от информацията, по-специално търговска информация, трябва да се счита за поверителна и дали предоставената информация може да бъде споделена с други държави-членки. Комисията зачита посочените указания. Исканията за поверителност не ограничават достъпа на самата Комисия до поверителната информация.

Член 8
Преглед

1. Четири години след влизането в сила на настоящото решение Комисията предоставя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за неговото прилагане.
2. В доклада по-специално се прави оценка дали с настоящото решение се предоставя достатъчна рамка с цел да се осигури пълна съгласуваност на междуправителствените споразумения с правото на Съюза и да се осигури високо ниво на координация между държавите-членки по отношение на междуправителствените споразумения.

Член 9
Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

*Член 10
Адресати*

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Европейския парламент:
Председател*

*За Съвета:
Председател*